

**VROUWEN,
WAAR ZOU DE WERELD ZONDER
JULLIE ZIJN?**

De vrouwelijke ziel zal ons immer voorwaarts leiden!

J.P. 'Dada' VASWANI

**WEHOMAH PRODUCTIONS
GROLLOO**

Eerste druk 2016

©2013, tekst: J.P. Vaswani

Oorspronkelijke Titel: Woman: Where Would The World Be Without You?
Gita Publishing house, ©2013

Voor het Nederlandse taalgebied:

©2016, Wehomah Productions

Schoonloërstraat 14, 9444 PP Grolloo

Website: <http://www.wehomah.nl>

Vertaling: Aris J.O. van Velden

Redactie: Hetty H. van den Berg

Omslagontwerp: Aris J.O. van Velden

Tekening omslag: © kaidash – stock.adobe.com

ISBN: 978-94-90748-38-8 / NUGI 728

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Aan mijn geliefde moeder,
Shrimati Krishna P. Vaswani,
een vrouw van geloof en moed,
van eenvoud, zachtaardigheid en kracht,
die vanuit de volheid van een begripvol hart,
het mij toestond om mezelf te offeren aan de
voeten van mijn liefdevolle Meester,
Sadhu Vaswani,
in een tijd dat zij mij het meest nodig had.
Moeder, India heeft behoefte
aan moeders zoals u!

J.P. Vaswani

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord van de auteur	1
Over dit boek	6

Deel 1: Dat wat fout is weer rechtzetten...

Waarom zijn sommigen van ons meer gelijk dan anderen?	12
Erger dan moord!	14
Haar veiligste toevluchtsoord?	15
Dochters zijn niet te koop!	17
Beschermer of dader?	19
Alles als lolletje?	21
Zijn ze werkelijk vrij?	22
Kan dit een man overkomen?	23
De gift van kennis	25
Een ruimte voor hun zelf	27

Deel 2: Het lied van onze onbezongen heldinnen

Hoofdstuk 1 Tweederangs burgers?	31
Hoofdstuk 2 Haar verhaal	43
Hoofdstuk 3 De voogden van cultuur	52
Hoofdstuk 4 Het huwelijk: Twee helften, één geheel	59
Hoofdstuk 5 Het gezin: het hart van alles	69
Hoofdstuk 6 De keuze om single te blijven	84
Hoofdstuk 7 Vrouwen op het werk	93
Hoofdstuk 8 De veranderende houdingen ten opzichte van vrouwen	103
Hoofdstuk 9 De speciale kwaliteiten van de vrouwelijke ziel	115

Hoofdstuk 10 Eenvoud	126
Hoofdstuk 11 Medeleven	138
Hoofdstuk 12 Onbaatzuchtige dienstbaarheid	147
Hoofdstuk 13 Puurheid	158
Hoofdstuk 14 Opoffering: prioriteit bij keuze	171
Hoofdstuk 15 Mindful spiritualiteit	183
Hoofdstuk 16 Shakti	195
Hoofdstuk 17 Dada beantwoordt vragen van vrouwen, over vrouwen, voor vrouwen	205
Over de auteur	218
Verklarende woordenlijst	220

Vrouwen modelleren de ziel van een natie. Zij waken over de traditie en onderhouden zo de continuïteit van een volk.

— **Sadhu Vaswani**

Voorwoord van de auteur

Keer op keer heb ik de kans gehad om me de inspirerende woorden te herinneren van mijn geliefde Gurudev¹ Sadhu Vaswani: “De vrouwelijke ziel zal ons immer verder voorwaarts leiden!”

Ik deel zijn zienswijze dat de toekomst, inderdaad, aan de vrouwen behoort. Ik geloof, in overeenstemming met zijn zienswijze, dat het de vrouwen zullen zijn die de taak op zich zullen nemen om de beschaving van de toekomst op te bouwen, gebaseerd op die grote idealen van eenvoud, medeleven, onbaatzuchtigheid, stille opoffering en spirituele aspiratie. Het zijn de vrouwen die de *Shakti* hebben om de in scherven liggende wereld weer op te bouwen met de kracht en integriteit van hun intuïtie, toewijding en doorzettingsvermogen.

Gurudev Sadhu Vaswani was, op vele manieren, de initiator van een grote bevrijdingsbeweging die, al in de jaren twintig van de 20e eeuw, er naar streefde om vrouwen hun rechtmatige plek in de samenleving te geven, in de bekrompen en conservatieve wereld van India. De vrouwen van Sind waren de eersten die profiteerden van deze stille, geweldloze revolutie die hij aanvoerde.

Feminisme, de liberalisatie van vrouwen en het sterker maken van vrouwen is nu een veel gebruikte, bijna cliché achtige, uitdrukking geworden. In de dagen voordat het woord ‘feminisme’ zelfs nog maar was uitgevonden, deed Gurudev Sadhu Vaswani er alles aan om de ketenen van bijgeloof en bekrompen ‘gebruiken’ te breken die de Sindhi vrouwen al eeuwenlang hadden beperkt en gevangen gehouden. Hij bood de *Purdah*-gesluierte, tot de keuken veroordeelde vrouwen van Sind, *spirituele bevrijding* in de ware betekenis van het woord. Ik durf te beweren dat hij de initiator was van een unieke vrouwenbeweging, die zich richtte op de spirituele kracht van vrouwen. Hoeveel van jullie, die dit boek lezen in het tweede decennium van de 21ste eeuw, zullen mij geloven wanneer ik jullie vertel dat deze grote bevrijdingsbeweging begon in een *satsang*?

Zijn *Sakhi Satsang*, een spirituele groep van vrouwen gevormd met het doel om ze te helpen om hun ware potentieel te verwezenlijken, stelde veel vrouwen in staat om voor de eerste keer de beslissingen te nemen in hun persoonlijke levens, door de daad om vrijwillig lid

¹ Is een verwijzing naar het Indiase woord Guru en betekent leraar, begeleider of meester

van zijn *satsang* te worden. Zonder enige overdrijving zou je kunnen zeggen dat hij Sindhi vrouwen toeliet tot wat tot dan toe het domein van mannen was geweest, de *beoefening* van religie in de ware zin.

Hij sprak zich uit tegen de *Purdah* en tegen het dodelijke gebruik van *deti-leti* (bruidsschat). Tegelijkertijd was hij zich ook bewust van de gevaren van een ongebreideld 'modernisme', en waarschuwde hij vrouwen voor het blindelings na-apen van de westerse mode. Hij moedigde hen aan om de deugd van de eenvoud te cultiveren in hun jurk en in hun dagelijkse leven.

Wanneer men de beweging in al haar aspecten zou beschouwen, was de *Sakhi Satsang* nogal revolutionair in haar spirituele, sociale, culturele en economische impact op Sindhi vrouwen. Toen zij het management over *Sakhi* winkels kregen, leerden de vrouwen voor het eerst over economische onafhankelijkheid, verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid en vertrouwen. Ze zetten de eerste stappen op het pad van onafhankelijkheid, buiten de veilige beslotenheid van hun eigen huizen.

Bij de *Sakhi* Conferentie die door hem ten gunste van hen was georganiseerd, hadden ze de kans om zich te laten horen over zaken die hun aangingen; over sociaal kwaad zoals een bruidsschat, kindhuwelijken en uitbuiting. Gurudev Sadhu Vaswani's *Seva Ashram* opende een nieuwe wereld voor vrouwen die het spirituele pad wilden bewandelen. Bovenal, benadrukte hij de spirituele *shakti* van vrouwen, door het in een door mannen gedomineerde samenleving hardop uitspreken van: "De vrouwelijke ziel zal ons immer voorwaarts leiden!"

Gurudev Sadhu Vaswani zijn bijdrage aan de scholing van de vrouw was net zo belangrijk. De MIRA beweging in het onderwijs, die hij stichtte in Hyderabad-Sind, zette nieuwe standaards voor een op waarde gebaseerde scholing die het vormen van karakter en ontginning van de ziel benadrukte.

De Mira beweging was in de eerste plaats een scholingsbeweging uitsluitend gewijd aan de ontwikkeling van de kracht van de vrouw. Zijn ideaal van de drievoudige training van het hoofd, de handen en het hart, voegde een nieuwe dimensie toe aan de scholing van meisjes.

Dit boek is mijn nederige eerbetoon aan de grote visionair en profeet van het moderne India, Gurudev Sadhu Vaswani, wiens vertrouwen in de vrouwelijke ziel enorm was. Daarnaast is het een uitdrukken

van mijn diepe waardering voor die prachtige helft van de mensheid — onze vrouwen, onze moeders, zusters en dochters — die alleen in staat is om het leven tot in de diepste kern aan te raken.

Op mijn eigen manier, denk ik dat vrouwen superieur zijn aan mannen; want *he* is slechts een onderdeel van *she*; *male* is slechts een onderdeel van *female*; en nodeloos om te zeggen, *man* is slechts een fractie van *woman*!

Ik geef je de prachtige woorden van Gurudev Sadhu Vaswani ter overdenking:

Er is een Nieuwe Wereld in de maak. De door de man gemaakte wereld is een gebroken, bloedende wereld gebleken.

De man heeft jammerlijk gefaald, want de man geloofde in kracht. Zelfs het huwelijk was ooit een huwelijk van vangen en bezitten.

De man heeft zijn kans gehad. De mannelijke mentaliteit heeft gefaald.

Nu krijgt de vrouw haar kans. Er wordt een beroep op haar gedaan om een Nieuwe Wereld te bouwen.

Zij is het symbool voor Shakti in de Hindu geschriften. En Shakti is geen kracht. Shakti is integratie.

Vandaag de dag doet desintegratie zijn intrede. Een vrouw is het centrum van sociale integratie... Ons thuis moet zich begeven richting een nieuwe atmosfeer van het eenvoudige leven; anders zullen ze uiteen vallen want ze kunnen de druk van deze zware aderlating niet weerstaan...

De vrouwelijke ziel heeft de Shakti om de versplinterde wereld te herbouwen in de kracht van haar intuïties, haar zuiverheid, haar eenvoud, haar spirituele aspiraties, haar meelevendheid en haar stille opoffering.

De vrouwelijke ziel zal ons immer voorwaarts leiden!

J.P. Vaswani

Sita is de belichaming van de ideale Indiase vrouw, als dochter, als vrouw en moeder. Als de vrouw van Sri Rama, die een incarnatie van de God Vishnu is, is zij een aspect van Zijn Goddelijke Gemalin, Lakshmi. Maar dit betekent niet dat zij bovenmenselijk is, en daardoor een onpraktisch, onbereikbaar rolmodel voor ons: Eén van de opvallende kenmerken van Sri Rama *Avatara* was dat de Heer zichzelf en zijn vrouw onderwierp aan menselijke beperkingen, menselijke verplichtingen, menselijke restricties en tegenslagen, en tegen alle verwachtingen in, nog steeds de hoogste moralen en deugden naleefde. Sita is derhalve een uitmuntend voorbeeld van rechtschapenheid, standvastigheid, verdraagzaamheid en innerlijke kracht.

Als dochter van een grote koning, Janaka, was Sita getrouwd met een prins en ze was op haar beurt voorbestemd om een grote koningin te worden. Maar de Goddelijke Wil besliste echter anders, net zoals het dat met andere sterfelijken doet. Toen haar man uit vrije wil werd verbannen uit zijn vader's koninkrijk, volgde Sita hem in *vanvaas* (leven in het woud) gedurende veertien jaar. Ze had ervoor *kunnen* kiezen om achter te blijven, maar zij geloofde dat een vrouw haar rechtmatige plek aan de zijde van haar man was. Een prachtig gebaar ten faveure van de heiligheid van de huwelijks band.

Het onderkomen van het jonge paar in de bossen was ascetisch, eenvoudig en ontdaan van alle luxe, maar het was desalniettemin idyllisch en paradijselijk sereen, tot het ondenkbare gebeurde en Sita werd ontvoerd door de demon Ravana.

Wat volgde was pure misère voor het paar, Sita's gevangenzetting, isolatie en gedwongen scheiding van haar man. Dat Sita het overleefde was een testimonium van haar vastberadenheid, haar geduld en haar nooit aflatende geloof.

Vele hedendaagse geleerden en critici beschouwen Sita als een symbool van de verwerpelijke onderwerping en degradatie van vrouwen: hun argument is dat zij het toeliet om de beproeving van het vuur te ondergaan om haar rechtschapenheid te 'bewijzen'; ze liet het toe om te worden verbannen uit haar man zijn huis en koninkrijk, om haar man zijn integriteit als de perfecte heerser vast te stellen; en ze gaf al haar rechten op als koningin en vrouw om haar

zonen helemaal alleen groot te brengen, zonder enig protest!

Ik kijk lichtelijk anders naar Sita. Het leven van Sri Rama en Sita was voorbestemd om ons te laten zien hoe veeleisend en moeilijk het is om de hoogste morele standaard in je privé leven en de hoogste ethische standaarden in het openbare leven te volgen. Om een dergelijk verheven en nobel gedrag te beschrijven in oppervlakkige hedendaagse termen doet ernstig onrecht aan de grote epische en diepgaande symbolische levens die onze goddelijke incarnaties leefden. Het is waar, een moderne vrouw gedraagt zich anders en reageert misschien niet met Sita's verdraagzaamheid en standvastigheid. In deze zin is zij niet wat wij een 'rolmodel' zouden noemen; maar ze vertegenwoordigt wel een ideaal dat wij kunnen proberen te evenaren, voor zover als dat binnen onze mogelijkheden ligt!

Onbaatzuchtigheid, vergeving, de capaciteit om lijden te verdragen ten faveure van het ultiem goede, zijn dat niet de kwaliteiten van alle heiligen en redders? We zouden er goed aan doen om ons te herinneren dat Sita de dochter van Moeder Aarde was, een aspect van Bhumata. Toont de aarde ons niet dezelfde verdraagzaamheid die Sita tentoonspreidde?

In haar liefde, trouw, geloof, moed, geduld en de sterke overtuiging om op te komen voor wat zij geloofde wat juist was, is Sita een ster onder de vrouwen!

Over dit boek ...

Dit is niet slechts een boek van een man over vrouwen.

Het is een eerbetoon aan alle vrouwen en het vrouw-zijn.

Het is een erkenning dat één helft van de mensheid mijn gelijken zijn, misschien zelfs mijn betere in menselijke karaktertrekken die ons tot echte goede mensen maken.

Ik ben me ervan bewust dat ze anders zijn, maar desalniettemin zijn zij mijn medemensen, mijn zusters.

Laten we beginnen met een verhaal over een prinses uit lang vervlogen tijden, die een rebel was, een baanbreker, een vrouw die leefde op haar eigen voorwaarden en haar levensdoel bereikte tegen alle verwachtingen in.

Kan je raden wie zij is?

Ze was geen schriftgeleerde of profeet; toch was ze een sociale hervormer. Ze was geen rationalist of atheïst; toch verbrijzelde ze bekrompen tradities. Ze werd geboren, opgevoed en trouwde in de meest conservatieve en patriarchale familie; toch had ze de moed en overtuiging om op te komen voor waar zij in geloofde. Ze leefde in een tijd waarin vrouwen geen eigen identiteit hadden, behalve als dochters, moeders en vrouwen; toch bevrijdde zij zichzelf uit de bekrompen overtuigingen om een unieke identiteit voor zichzelf te creëren; als een vrije geest, als een pure ziel, als een wegbaner...

Chhand gayi kul ki aan kaa kari hai koi...

Ik zeg de reputatie van mijn bloedlijn vaarwel, dus wat kan iemand mij nog aandoen?

Sommigen van jullie herkennen waarschijnlijk deze onsterfelijke woorden.

Ja, zij was niemand minder dan Mira! De prinses die een rondzwervende minstreel werd, de zingende heilige, geliefd door duizenden Indiërs, de volgeling van Sri Krishna die zich afkeerde van welvaarten praal en macht, om Vrijheid en Eenheid met de Heer te zoeken! Alleen al haar naam is ons allen dierbaar, de volgelingen van Gurudev Sadhu Vaswani, want Gurudev koos haar als een rolmodel voor de vrouwelijke ziel; hij koos ervoor om zijn nieuwe onderwijsbeweging naar haar te vernoemen.

Laat mij zijn relaas over Mira's leven met zijn eigen woorden beginnen:

Vier en een halve eeuw geleden werd in een dorpje in Mewar dat grote genie, die grootse zanger van de liefde van God geboren — De heilige Mira. Zij leefde in het hart van India. Haar liederen waren zo onvoorstelbaar rijk in de wijsheid van de Geest! Haar leven was zo eenvoudig en zo verheven!

"God's heiligen zijn stralende lichten," zei een mysticus. Van de Himalayas tot Kaap Comorin, van Karachi tot Calcutta, Mira is voor velen een "stralend licht". Het geheim van haar licht is devotie (*bhakti*) tot Sri Krishna.

In Rajasthan, in Gujarat en in Noord India, worden haar liederen nog altijd in vele huizen gezongen, met als kern van het lied — "Ik laat alles aan U over, O Heer! Aan U geef ik alles over wat ik ben!"

Ik laat alles aan U over, O Heer!

Hoeveel van ons kunnen dat zeggen, en ieder woord menen?

Zij besloot op een zeer jonge leeftijd wat ze wilde en ze is nooit afgedwaald van haar ideaal.

Morey to Giridhar Gopal doosro na koyi...

Ze wilde haar leven wijden aan de Heer. Ze was uitgehuwelijkt als kindbruid; ze werd een jonge weduwe; men verwachtten eigenlijk dat ze *sati* zou plegen, zichzelf levend zou verbranden op de brandstapel van haar man, zoals de traditie was onder Rajput koninginnen. Als alternatief hiervoor hadden ze gedacht dat ze een leven in afzondering en isolement zou leven. Zij tartte alle restricties en reglementen.

In plaats van de haar door een feodale samenleving opgelegde traditionele normen te volgen, begon Mira een leven van hartstochtelijke verering, en werd één van de drijvende krachten van de grote *Bhakti* Beweging, die zich destijds over heel middeleeuws India verspreidde. Zij verwees openlijk naar zichzelf als slaaf van de Heer, de echtgenote van Sri Krishna. Zoals zoveel met de *Bhakti* Beweging geassocieerde heiligen, negeerde zij de kleingeestige, parochiale scheidingen van geslacht, klasse, kaste en religieuze grenzen, en spendeerde tijd aan het verzorgen van de armen. Haar ware devotie, haar goddelijke liederen en het pure spirituele magnetisme van haar *bhakti* trokken vele volgers naar haar tempel. Zij dachten dat de jonge prinses de belichaming was van piëteit. Ze werden zelf Krishna *bhaktas* en verzamelden zich in grote getale om haar *kirtan* en *pujas* te vergezellen bij de tombe. Haar populariteit

onder de gewone mensen werd steeds groter en groter. Ook zij voelden dat ze één van hen was; want hoe kan er rijk en arm, hoog en laag, prins en pauper, man en vrouw zijn onder de geliefden van de Heer? Als zij een volgeling was, dan waren zij dat ook, als zij dienaren van Sri Krishna waren, dan was zij dat ook. Zij gingen steeds meer van haar houden en zij begaf zich vrijelijk onder hen. Soms, overmand door haar intense devotie, zou ze zelfs de straat op gaan, tokkelend op haar *tanpura* en dansen in extatische piëteit.

Ze werd onderworpen aan ernstige vervolgingen en mentale marteling. Haar schoonzus probeerde haar zelfs te vergiftigen. Zij onderging het met alle geduld, met onverschrokken moed. In iedere verschrikking en crisis die zij onderging, was haar enige steun en troost haar devotie aan Sri Krishna.

Er is één belangrijke fase in haar leven dat van speciaal belang is voor dit boek, die ik hier graag zou willen belichten. Gurudev Sadhu Vaswani vertelt ons, dat het altijd het lot is van degenen die ernaar streven om de Heer te ontmoeten, dat ze de eenzaamheid onder ogen moeten zien, zij moeten het door hen verkozen pad helemaal alleen lopen.

Alleen verlaat Mira Chittor in het holst van de nacht. Alleen vertrekt ze, deze Rajput prinses, die waarlijk heldhaftig is in haar hart, sterk in haar devotie voor Sri Krishna. Zoals Gurudev Sadhu Vaswani het zegt, dit is werkelijk een moeilijke periode in haar leven, moeilijk maar gezegend. Ze loopt het pad van de queeste, haar hart schreeuwt het keer op keer uit, "Waar, O, waar bent U, Geliefde?"

Gaande langs het pelgrimspad, bezoekt ze de ene na de andere tombe, totdat ze Brindavan bereikt. Hier vindt ze duizenden aan de haar dierbare Sri Krishna gewijde tempels. Want het was daar dat Hij was opgegroeid, daar dat Hij voor Zijn koeien zorgde, daar dat Hij op de fluit speelde, de harten veroverde van de *gopas* en *gopis*, zijn speelmaatjes en geliefde metgezellen.

Mira's hart was vervuld van extase!

In Brindavan komt ze bij de tempel waarin zich de ashram van Jiva Goswami bevindt, de grote discipel van Chaitanya Mahaprabhu. Mira verlangt ernaar om zijn *darshan* te krijgen; staande aan de poort van de tempel, stuurt ze het bericht dat ze de Goswami haar eer wil geven.

Onmiddellijk komt het antwoord, "Ik ontmoet nooit vrouwen!"

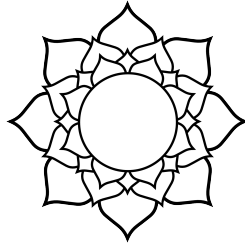
Mira glimlacht. "Onnozele ik!" roept ze uit. "In mijn onwetendheid dacht ik dat Sri Krishna de enige man was, de *Purushottama*, in Brindavan, terwijl de rest van ons allemaal Zijn *gopis* zijn. Nu weet ik dat Hij een gelijke heeft, een rivaal, die zichzelf ook als een man in Brindavan ziet!"

Jiva Goswami wordt nerveus van de opmerking. Hij realiseert zich dat het geen gewone *bairagin* is die aan zijn poort staat. Zij is een oppervolgeling van de Heer! Hij staat op van zijn zetel en haast zich naar buiten om de poorten van zijn *kutiya* te openen. Vol eerbied en bewondering leidt hij Mira naar binnen. Zij heeft hem de ogen geopend dat er geen bevooroordeelings, geen discriminatie kan zijn onder de volgelingen van de Heer.

De generatie die gelooft dat Mannen van Mars komen en Vrouwen van Venus, verwijs ik in alle nederigheid naar het stralende voorbeeld van Mira.

Velen van ons blijven geloven, zelfs nu, dat een vrouw haar plek in huis is, in de keuken, twee stappen achter een vader of een man, onderdanig, altijd gehoorzaam aan instructies en bevelen en nooit voor zichzelf opkomen. Iedere vrouw die uitbreekt om haar eigen beeld te smeden wordt verbannen en met achterdocht bekeken. En toch, ondanks deze overtuiging dat ze zwak en hulpeloos is, worden de meest verschrikkelijke soorten van geweld tegen haar begaan! Wat nog erger is, sommige mensen houden zelfs vol dat als ze wordt verkracht en mishandeld, het allemaal haar schuld is! Zij is het die blaam treft!

Laten we, met Mira om ons te inspireren en te gidsen, op pad gaan om alles weer recht te zetten, op zijn minst onze houdingen en denkwijzen. Laat ons de vrouw en dat wat ze werkelijk veregenwoordigt proberen te begrijpen.

Deel 1:
Dat wat fout is weer
rechtzetten.....

Waarom zijn sommigen van ons meer gelijk dan anderen?

We hebben het keer op keer horen zeggen: ieder van ons is gelijk in de ogen van God; ieder van ons is vrij geboren, ieder van ons zou gelijke rechten moeten hebben...

De Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN verklaart dit empathisch:

Alle mensen zijn vrij geboren en gelijk in waardigheid en rechten. Ze zijn begiftigd met verstand en bewustzijn en ze zouden zich naar elkaar moeten gedragen in de geest van broederschap.

Geslachtsongelijkheid ontkent deze basisveronderstelling. Het is een kloof die mannen en vrouwen scheidt, die vrouwen op een kunstmatig gecreëerde (door de man gemaakt) achterstand houdt, door hun gelijke kansen in gezondheidszorg en opleiding, persoonlijke kracht en economisch bezit te ontkennen.

Gelijkwaardigheid is geen concept van gelijkheid. We verschillen allemaal glorieus van elkaar, verfrissend anders in onze mentale en fysieke bouw. Maar de verschillen zouden moeten worden gevierd, niet gediscrimineerd.

Een zuster zei tegen mij, "Wanneer meisjes worden geboren kleden we ze in roze; en de discriminatie begint daar!"

Thuis krijgen zonen veel grotere vrijheid; zonen mogen het land houden; mannen eten hun diner en lunch als eerste, zonen mogen studeren wat ze willen; zonen hebben hun stem in alles...

Op de werkplek is er inkomensongelijkheid; er is het glazen plafond, het onzichtbare dak waar een vrouw haar carrière niet bovenuit kan groeien; er is het lastigvallen van meerderen en collega's; er is het tekort aan zorg en faciliteiten; er worden kansen ontzegd...

In het gezin koken de moeders en maken ze schoon en zorgen voor de kinderen; vaders gaan erop uit om te werken en zijn kostwinners; het huishoudelijk werk wordt niet gelijkelijk verdeeld; vrouwen worden geacht hun tijd en inzet op te rekken om alles te doen wat er van hun wordt verwacht. Zo vervallen ze in het dubbele diensten syndroom... Zelfs wanneer vrouwen meer dan de man verdienen blijven ze de primaire zorgverlener.

Een recent rapport suggereert dat vrouwen die buitenshuis werken daarnaast vaak 18 uur per week besteden aan het huishouden of aan

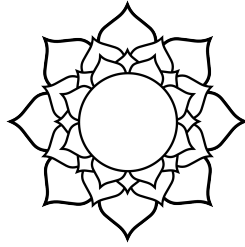
het zorgen voor de kinderen, dit in tegenstelling tot mannen die gemiddeld 12 minuten per dag aan zorg voor de kinderen besteden.

In de landelijke gebieden van ontwikkelingslanden, zoals India, is het gezicht van de geslachtsongelijkheid nog veel lelijker; vrouwen en meisjes verhongeren zelfs zodat de mannen des huizes goed kunnen eten; zwaar en arbeidsintensief werk, zoals het verzamelen van brandstof en het halen van water over lange afstanden, wordt overgelaten aan de vrouwen en meisjes. Jonge meisjes worden van school gehaald zodat ze kunnen zorgen voor hun jongere broertjes en zusjes en om te koken voor het gezin. Kindhuwelijken, gedwongen huwelijken en verstandshuwelijken tieren nog steeds welig.

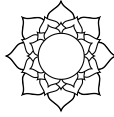
Geslachtsongelijkheid komt voor dankzij bevooroordeeld handelen dat leidt tot discriminatie en seksisme. Het varieert van plek tot plek en wordt bepaald door ras, cultuur, economische status en zelfs politiek. Toegegeven, sommige mannen zijn ook het slachtoffer van een dergelijke ongelijkheid; maar zoals de VN deskundigen zeggen, "Discriminatie tegen vrouwen is een ingegraven, wereldwijde pandemie". In sommige derde wereld landen worden verkrachting en geweld tegen vrouwen ingezet als oorlogsmiddelen!

Zelfs in het meest machtige land van de wereld, de VS, is het waarschijnlijker dat vrouwen "leven in armoede, minder geld krijgen voor hetzelfde werk, meer kans hebben om het slachtoffer te worden van geweld of verkrachting door de intieme partner en een minder zware politieke stem hebben," dan mannen.

Hoe kunnen we een eerlijker en rechtvaardiger samenleving scheppen die niet discrimineert tegen een helft van de bevolking?

Deel 2:
**Het lied van onze onbezongen
heldinnen**

De feiten van geslachtsongelijkheid - de restricties op vrouwen hun keuzes, kansen en participatie - hebben directe en vaak slechte consequenties voor vrouwen hun gezondheid en opleiding, en voor hun sociale en economische participatie. Tot voor kort werden deze restricties echter beschouwd als onbelangrijk of niet bestaand, danwel geaccepteerd of genegeerd. De werkelijkheid van vrouwen hun levens is onzichtbaar geweest voor mannen. Deze onzichtbaarheid persisteert op ieder niveau, van het gezin tot de natie.

- Uit het Verenigde Naties Bevolking
Fonds (UNFPA) Rapport

Vrouwen worden geacht om over het algemeen zeer kalm te zijn: maar vrouwen voelen zich net zo als mannen zich voelen; ze hebben oefening nodig voor hun talenten, en een veld voor hun inspanningen, net zoveel als hun broeders dat nodig hebben. Zij lijden onder een te rigide belemmering, een te absolute stagnatie, exact zoals mannen zouden lijden. Het is de kleingeestigheid in hun meer bevoorrechte medeschepsels die zegt dat zij zich zouden moeten beperken tot het maken van pudding, sokken breien, het spelen op de piano en het borduren van tassen. Het is onnadenkend om ze te vervloeken, uit te lachen, als ze ernaar streven om meer te leren of te doen dan normaal gebruikelijk wordt geacht voor hun sekse.

- Charlotte Brönte

Hoofdstuk 1

Tweederangs burgers?

Wanneer we om ons heen kijken lijkt het op de vorige pagina geciteerde UNFPA rapport onwerkelijk. Vrouwen bekleden overal respectabele, waardige en prestigieuze posities: ze hebben een baan op ieder niveau, van het hoogste tot het laagste, in banken en de zakenwereld, ze zijn professoren, directeuren en hoofden van vele onderwijsinstellingen, sommige van hen genieten een sterrenstatus als 'sterren' en filmacteurs. Vele van hen zijn prominent in de glamourwereld van de mode en modellen, en wederom hebben ze in toenemende mate posities in opkomende sectoren zoals IT en techniek, ze zijn artsen en verpleegsters in de beste ziekenhuizen, vrouwelijke ondernemers zijn vandaag de dag prominent aanwezig. De NGO's¹ worden praktisch gedomineerd door vrouwelijke activisten veel vrouwen bekleden ook sleutelposities binnen de overheid, en onder het laatste systeem van de 'gereserveerde' posten, hebben vele steden, zoals Pune en Mumbai, nu vrouwen als burgemeester!

Waar is die geslachtsongelijkheid waarover het rapport spreekt dan?

Ik vrees dat het bestaat, ondanks de gezonde, zichtbare trend die ik hierboven beschreef. De wereld is nog ver weg van een 'gelijke' plek voor mannen en vrouwen, zelfs vandaag de dag. Probeer een paar van de vragen te beantwoorden die ik hier zal stellen, en je zult moeten toegeven dat het inderdaad nog niet zover is.

- Kan een vrouw zich van New York tot Nice, van New Dehli tot Sydney veilig voelen, en in haar eentje over straat gaan, zonder een mannelijke escorte, vooral na zonsondergang?
- Word aan vrouwelijke chauffeurs op de weg, op parkeerplaatsen en bij verkeerslichten, dezelfde welgemanierdheid en beleefdheid getoond als mannen?
- Krijgen mannen en vrouwen gelijke lonen in de vrije sector?
- Zijn vrouwen verzekerd van gelijke en eerlijke participatie in het politieke systeem?
- Zijn vrouwen veilig voor pesterijen, intimidatie en discriminatie op de werkvloer?

¹ non gouvernementale organisatie

India geeft in dit opzicht een zeer ambivalent beeld. Aan de ene kant beweren we dat onze vrouwen godinnen zijn: *griha lakshmi*, *shakti*, *devi* en *mata*. Aan de andere kant is zelfs de notie van geslachtsgelijkheid onacceptabel in de psyche van de gewone man. Hoewel vele vrouwen nu leidinggevende rollen bekleden in de grote bedrijven en de hogere echelons van de samenleving, worden vrouwen in de kern nog steeds gezien als zwakker en inferieur aan mannen.

Bij de opening van een seminar over de Status van Vrouwen in de Indiase Samenleving, merkte Sri Krishna Kant, voormalig minister en Gouverneur van Andhra Pradesh, ooit op:

"Het lijkt er op dat er vrouwenstudies, seminars en een paar activistische organisaties in het land zijn, maar geen echte vrouwenbeweging, geen integrale visie over hoe het met vrouwen zou moeten zijn gesteld in de Indiase samenleving. We gaan heen en weer tussen halve-kennis van het verleden, fascinatie voor het Westen en een incoherente vastberadenheid voor de toekomst!"

Laat het meteen duidelijk zijn, ik ben geen aanhanger van de zo genoemde 'strijd der seksen'. Ik geloof in de gelijkwaardigheid van alle mensen. Sterker, ik behoor tot een grootse traditie die de fundamentele rechten van alle levende wezens respecteert. Ik ben ontzet door de neiging tot confrontatie en verzet wanneer het gaat over de vrouwenthema's. In mijn beleving kan het krachtiger maken van vrouwen niet worden gezien als een strijd tussen mannen en vrouwen, maar eerder als een ploeteren, dat onderdeel is van het naar een hoger plan brengen van de fundamentele rechten van de mens, de strijd van alle mensen voor waardigheid en de vrijheid van keuze.

Zoals Mahatma Gandhi het vaak verwoordde: "Er is geen enkel geval waarin vrouwen zichzelf als ondergeschikt of inferieur aan een man kunnen beschouwen ... De vrouw is de metgezel van de man, begenadigd met gelijke mentale capaciteiten."

Maar de vraag blijft: geven wij onze vrouwen wel een eerlijke deal? Behandelen wij hen als onze gelijke? Behandelen wij hen net zoals de rest van de mensheid, als onze medemensen?

Het UNFPA rapporteerde dat in 2008 de wereld een onzichtbare maar monumentale mijlpaal bereikte. Voor het eerst in de geschiedenis leefde meer dan de helft van haar bevolking, met andere woorden bijna 3,3 miljard mensen, in stedelijke gebieden.

In 2030, zo voorspelde het agentschap, is dit aantal toegenomen tot bijna 5 miljard. Veel van de nieuwe stedelijke gebieden, zo meldde het, zouden arm zijn. Hun toekomst, de toekomst van steden in ontwikkelingslanden, de toekomst van de mensheid zelf, zou voornamelijk afhangen van de beslissingen die nu worden genomen ter voorbereiding op deze groei.

De Suffragette Beweging

Wist je dat in de meeste Westerse landen vrouwen pas aan het einde van de Eerste Wereld Oorlog suffrage of het stemrecht kregen? Frankrijk was aan de late kant door hun vrouwen pas in 1944 stemrecht te geven; Zwitserland volgde pas in 1971.

Suffragettes, zo genoemd door de Daily Mail, waren voornamelijk vrouwen uit de midden en hogere klasse, die geïnspireerd door het werk van John Stuart Mill, een beweging bestaande uit grote groepen vrouwen aanvoerden die streden voor het vrouwenkiesrecht.

De beweging werd in het begin ontsierd door geweld. De Suffragettes staken kerken in brand, toen de Kerk van Engeland tegen hun wensen was, ze ketenden zich vast aan Buckingham Palace omdat de Koninklijke Familie tegen vrouwenstemrecht zou zijn, ze zeilden de Thames op in gehuurde bootjes en slingerden hun ongenoegen met veel geschreeuw naar het parlement toen dit bijeenkwam, ze vielen politici op weg naar hun werk aan. Winkels in Oxford Street en golfbanen die veel werden bezocht door mannen, werden kort en klein geslagen. En toen de activisten gearresteerd werden en gevangen gezet, gingen ze in hongerstaking.

Nu werd de overheid, die onverschillig was geweest voor hun protesten, gedwongen om wakker te worden en te luisteren. Zij wilden niet dat de vrouwen martelaars zouden worden. Het gevangenispersoneel kreeg de opdracht om hen te dwingen te eten. Toen dit als barbaars werd veroordeeld, stonden ze het de vrouwen toe om te verhongeren tot op het punt van de dood en smeten ze vervolgens op straat zodat ze niet in gevangenschap zouden sterven.

De gewelddadigste en beruchtste daad die wordt geassocieerd met de Suffragettes vond plaats op de Juni 1913 Derby Bijeenkomst, toen Emily Wilding Davison zich onder het paard van de koning, Anmar, wierp toen hij de bocht om kwam bij Tottenham Corner. Ze werd

gedood en de Suffragettes hadden hun eerste martelaar. Maar haar nodeloze, tragische dood deed de beweging meer kwaad dan goed. De meeste mannen die tegen hen waren kwamen met het argument dat een dergelijk geweld en agressie slechts indicatief was voor de emotionele disbalans van vrouwen en het gebrek om logisch te kunnen nadenken. De sceptici stelden een eenvoudige vraag: als dit is wat een goed opgeleide vrouw doet, wat zou een minder opgeleide vrouw dan wel niet kunnen doen? Hoe konden dergelijke vrouwen überhaupt stemrecht krijgen? Toen de Eerste Wereld Oorlog uitbrak riep de leidster van de suffragettes, Emmeline Pankhurst, haar leden op om hun geweldscampagne te beëindigen en de regering en zijn oorlogsinspanningen op iedere mogelijke manier te steunen. Wat bleek, het werk dat door de vrouwen werd gedaan was van vitaal belang voor de Britse oorlogsinspanningen.

De uitkomst was ook gunstig voor de Suffragettes. In 1918 werd de inmiddels historische indiening van de Volkswet aangenomen door het parlement en daarmee kregen vrouwen stemrecht.

Verstedelijking, de staat van de steden van de wereld en het effect van armoede in de steden zijn allemaal aandachtsgebieden voor de bevolkingsexperts. Maar in dit boek hebben we aandacht voor die helft van de wereldbevolking die werd geconfronteerd met discriminatie en ongelijkheid in dorpen en steden, ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Ik heb het over onze vrouwen, onze moeders, dochters, zussen en scheppers van een thuis.

De Millennium Ontwikkelingsdoelen houden er rekening mee dat 'ontwikkeling' in de ware zin van het woord niet kan worden bereikt zonder gelijkheid der geslachten. Het zijn acht doelen die in 2015 gerealiseerd moeten zijn die te maken hebben met de belangrijkste ontwikkelingsuitdagingen van de wereld. De MOD zijn afgeleid van de acties en doelstellingen uit het Millennium Verdrag dat werd aangenomen door 189 landen en ondertekend door 147 staatshoofden en regeringsleiders tijdens de VN Millennium Bijeenkomst in september 2000. Ik had het voorrecht om gast van de VN te zijn tijdens deze historische bijeenkomst. Ik kan me de euforie en het optimisme waarmee deze doelen werden gesteld nog heel goed herinneren.